

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Люблянська школа бізнесу (Словенія)
Краківський економічний університет (Польща)

VIII Міжнародна науково-практична конференція

“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ: РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”

10 квітня 2026 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державний університет інтелектуальних технологій і зв'язку (м. Одеса)
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Люблянська школа бізнесу (Словенія)
Краківський економічний університет (Польща)**

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

**Тези доповідей
VIII Міжнародної науково-практичної конференції**

10 квітня 2026 р.

**Мукачево
2026**

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 3 від 22 квітня 2026 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 10 квітня 2026 р.). /ред. кол.: Л.І. Капітан (гол. ред.) та ін. - Мукачево: МДУ, 2026. – 221 с.

Відповідальний за випуск:

Анжела ЛИЗАНЕЦЬ - кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Технічний редактор:

Катерина ПУГАЧЕВСЬКА - кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Редакційна колегія: Капітан Л.І. - д-р іст. наук, професор (голова); Проскура В.Ф. - д-р екон. наук, професор; Феєр О.В. - канд.екон.наук, доцент; Гоблик-Маркович Н.М.- канд.екон.наук, доцент; Джунковська К.С. - канд.екон.наук, ст.викладач; Микуланинець С.І. - канд.екон.наук, ст.викладач; Шашовець Й.П. – канд.екон.наук, ст.викладач; Попович О.П. - PhD., ст.викладач.

У збірнику подано матеріали досліджень VIII Міжнародної науково-практичної конференції «Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики», що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету. У збірнику розглянуто актуальні проблеми та тенденції управління господарськими процесами в умовах глобальних змін і нестабільності. Особливу увагу приділено питанням адаптації підприємств і регіонів до сучасних соціально-економічних викликів, зокрема цифровізації, інтеграційних процесів, воєнних ризиків та трансформації ринкових механізмів. У збірнику висвітлено теоретичні та прикладні аспекти управління господарськими процесами, інноваційного розвитку, підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, а також забезпечення сталого розвитку. Представлені результати наукових досліджень і практичні рекомендації можуть бути корисними для науковців, викладачів, здобувачів освіти, представників бізнесу та органів державного управління.

Матеріали подано в авторській редакції. Оргкомітет конференції вважає за доцільне повідомити, що не всі положення і висновки окремих авторів є беззаперечними. Разом з тим вважаємо можливим їхню публікацію з метою обговорення. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

© Мукачівський державний університет, 2026
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2026

МАРКОВА Е. УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	191
МЕЛЬНИК Д. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	193
ПАПП В., БОШОТА Н., МАТЕЙ З. ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕСУ БРОНЮВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	195

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ

КУЧІНКА Т., ЛІНТУР Л. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ УМОВАХ	198
ЛИЗАНЕЦЬ А., БАНИК К-А. ЦИФРОВІ РІШЕННЯ ДЛЯ ДИСПЕТЧЕРИЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА БАЗІ ВЕБПОРТАЛУ УНІВЕРСИТЕТУ	200
ЛИЗАНЕЦЬ А., КАЧУР М. СПЕЦИФІКА ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВ СФЕРИ ОСВІТНИХ ПОСЛУГ	202
НОВАК Є. УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ У ЦИФРОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ: ФІЗІОЛОГО-ЕРГОНОМІЧНИЙ ПІДХІД	204
ПЕЧЕНЮК Т. ВПЛИВ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЯКІСТЬ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ	206
СЕВРУК І. ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ МОТИВАЦІЄЮ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	208

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

GORENC M., MARKOVA E. PROTECTION OF PERSONAL DATA IN THE SYSTEM OF ELECTRONIC PUBLIC ADMINISTRATION	210
МУХА І. СТРАТЕГІЧНА РЕКОНФІГУРАЦІЯ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ МОДЕЛІ УКРАЇНИ: ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ ТА ВЕКТОР ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	212
ПАПП В., БОШОТА Н., ТИМОЧУК Ю. ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ МЕХАНІЗМ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ	214
ПАПП В., БОШОТА Н., ОГРАЗАНСЬКИЙ В. СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	217

6. Nowak M. *Transitional Justice in Post-Conflict Societies*. Cambridge: Cambridge University Press, 2022. 122 p.

7. Про національну безпеку України: Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.

8. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квіт. 2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.

9. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

10. Рішення Верховного Суду України від 15 вересня 2023 р. у справі № 756/3442/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua>.

УДК 338.486

ВАСИЛЬ ПАПП

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

НЕЛЯ БОШОТА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри готельно-ресторанної та музейної справи,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ЮРІЙ ТИМОЧУК

здобувач вищої освіти спеціальності «Менеджмент»,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ МЕХАНІЗМ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Органи місцевого самоврядування відіграють ключову роль у забезпеченні соціально-економічного розвитку територіальних громад, реалізації публічної політики та наданні якісних адміністративних і соціальних послуг населенню. Саме на місцевому рівні відбувається безпосередня взаємодія влади з громадянами, формується середовище для розвитку підприємництва, забезпечується функціонування соціальної інфраструктури, реалізуються програми економічного, екологічного та культурного розвитку. Органи місцевого самоврядування відповідають за ефективне управління комунальною власністю, розвиток інженерної та транспортної інфраструктури, благоустрій територій, надання освітніх, медичних і соціальних послуг, що безпосередньо впливає на якість життя населення.

У наукових дослідженнях організаційно-управлінського механізму діяльності органів місцевого самоврядування значна увага приділяється різним аспектам їх функціонування та взаємодії в системі публічного управління. Так, Гамбург І.А. та Унгурян В.В. аналізують сучасний стан і перспективи взаємодії органів державної виконавчої влади на місцях з органами місцевого самоврядування, підкреслюючи необхідність підвищення ефективності координації управлінських процесів [1]. Горбата Л.П. досліджує діяльність структурних підрозділів органів публічної влади в контексті забезпечення інформаційної відкритості як важливого елементу сучасного управління [2]. Заболотенко Д. обґрунтовує значення інформаційного супроводу як механізму реалізації функцій місцевого самоврядування, акцентуючи увагу на понятійно-категоріальному апараті [3]. Зінкевич В.К. визначає напрями вдосконалення взаємодії місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану [4]. Кравченко І.О. та Ткаченко В.В. розкривають правовий статус органів місцевого самоврядування як суб'єктів публічного управління, що визначає їх повноваження та функції [5]. Лопушинський І.П., Плющ Р.М. та Башинський І.А. розглядають прозорість місцевого самоврядування як

механізм забезпечення ефективної комунікації з громадянським суспільством [6], а Сердюк О.І. та Сороченко М.М. акцентують увагу на засадах забезпечення прозорості у діяльності органів влади [7]. Водночас Сливчу В. досліджує сутність поняття місцевого самоврядування, його специфіку та характерні ознаки [8]. Узагальнення наукових підходів свідчить про комплексний характер організаційно-управлінського механізму, який охоплює правові, інформаційні, інституційні та комунікаційні складові.

Метою дослідження є обґрунтування сутності та складових організаційно-управлінського механізму діяльності органів місцевого самоврядування, а також визначення напрямів його вдосконалення в сучасних умовах децентралізації та цифровізації управлінських процесів.

Ефективність функціонування органів місцевого самоврядування значною мірою залежить від рівня сформованості організаційно-управлінського механізму, який виступає комплексною системою взаємопов'язаних елементів, методів, інструментів і процедур, спрямованих на досягнення стратегічних цілей розвитку громади. Такий механізм забезпечує узгодженість дій різних структурних підрозділів, раціональний розподіл ресурсів, своєчасне прийняття управлінських рішень та їх ефективну реалізацію. Він також включає інструменти стратегічного планування, бюджетного управління, моніторингу та оцінювання результатів діяльності, що дозволяє забезпечити прозорість і підзвітність органів влади.

Крім того, організаційно-управлінський механізм виступає основою адаптації місцевого самоврядування до сучасних викликів, зокрема процесів децентралізації, цифровізації, євроінтеграції та підвищення вимог до якості публічних послуг. Його ефективність визначає здатність органів місцевого самоврядування не лише реагувати на поточні потреби громади, але й формувати довгострокову стратегію розвитку, забезпечувати економічну самодостатність та підвищувати конкурентоспроможність територій. У цьому контексті вдосконалення організаційно-управлінського механізму є важливою передумовою сталого розвитку територіальних громад та підвищення ефективності системи публічного управління загалом.

Організаційно-управлінський механізм діяльності органів місцевого самоврядування включає комплекс взаємопов'язаних складових, які забезпечують цілісність і ефективність управлінських процесів на місцевому рівні. Інституційна складова охоплює систему органів місцевого самоврядування, їх організаційну структуру, розподіл повноважень і відповідальності між різними рівнями управління, а також механізми взаємодії з державними органами. Функціональна складова відображає реалізацію основних управлінських функцій – стратегічного та оперативного планування, організації діяльності, мотивації персоналу, контролю та оцінювання результатів. Нормативно-правова складова визначає правові засади діяльності органів місцевого самоврядування, включаючи законодавчі акти, підзаконні нормативні документи та локальні регуляторні інструменти. Фінансово-економічна складова передбачає формування та ефективне використання місцевих бюджетів, управління фінансовими ресурсами, розвиток інвестиційного потенціалу та забезпечення фінансової самодостатності територіальних громад. Інформаційно-аналітична складова охоплює системи збору, обробки, аналізу та використання інформації для прийняття управлінських рішень, а також розвиток електронних інформаційних ресурсів. Кадрова складова включає управління людськими ресурсами, підвищення професійної компетентності посадових осіб, розвиток лідерського потенціалу та формування ефективної системи мотивації.

В умовах децентралізації в Україні відбувається суттєве розширення повноважень органів місцевого самоврядування, що супроводжується передачею значної частини фінансових ресурсів і відповідальності на місцевий рівень. Це обумовлює необхідність підвищення якості управлінських рішень, удосконалення організаційних структур та запровадження сучасних підходів до управління розвитком територій. У цьому контексті

особливого значення набуває стратегічне планування, яке дозволяє визначати довгострокові пріоритети розвитку громад, формувати ефективні стратегії та забезпечувати їх реалізацію через програмно-цільовий метод бюджетування. Важливу роль відіграє також впровадження проєктного підходу до управління, що передбачає розробку та реалізацію конкретних проєктів розвитку, орієнтованих на досягнення вимірюваних результатів і підвищення якості життя населення.

Важливим напрямом удосконалення організаційно-управлінського механізму є цифровізація управління, яка відкриває нові можливості для підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування. Впровадження електронного урядування, цифрових адміністративних послуг, систем відкритих даних та інформаційних платформ підтримки прийняття рішень сприяє підвищенню прозорості, підзвітності та оперативності управління. Цифрові інструменти дозволяють оптимізувати внутрішні управлінські процеси, зменшити бюрократичні процедури, підвищити доступність послуг для населення та забезпечити ефективну комунікацію між владою і громадянами.

Крім того, ефективність діяльності органів місцевого самоврядування значною мірою залежить від рівня взаємодії з громадськістю, бізнесом та іншими інституціями. Розвиток механізмів участі громадян у прийнятті управлінських рішень, зокрема через громадські слухання, електронні петиції, бюджети участі, сприяє підвищенню довіри до органів влади та формуванню активного громадянського суспільства. Партнерство з бізнесом, у тому числі через інструменти державно-приватного партнерства, дозволяє залучати додаткові ресурси для реалізації інфраструктурних та соціально-економічних проєктів. Важливим є також налагодження ефективних каналів зворотного зв'язку, що забезпечує врахування потреб і інтересів мешканців громад.

Отже, організаційно-управлінський механізм діяльності органів місцевого самоврядування є складною багатокомпонентною системою, яка інтегрує інституційні, функціональні, правові, фінансові, інформаційні та кадрові елементи. Його ефективність визначає рівень соціально-економічного розвитку територіальних громад, якість публічних послуг та рівень задоволення потреб населення. Подальше вдосконалення цього механізму має здійснюватися на засадах децентралізації, цифрової трансформації, прозорості, інноваційності та орієнтації на людину, що забезпечить сталий розвиток територій і підвищення конкурентоспроможності місцевого самоврядування.

Список використаних джерел:

1. Гамбург І.А., Унгурян В.В. Сучасний стан і перспективи взаємодії органів державної виконавчої влади на місцях з органами місцевого самоврядування в Україні. Інтеграція науки та практики управління в умовах соціокультурних трансформацій: зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практич. конф. (25 квітня 2025 року, м. Полтава). м. Полтава: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2025. С. 672-676.

2. Горбата Л.П. Діяльність структурних підрозділів органів публічної влади в контексті забезпечення їх інформаційної відкритості. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління. 2019. Т. 30 (69). №3. С. 42-46.

3. Заболотенко Д. Інформаційний супровід як механізм реалізації функцій місцевого самоврядування: понятійно-категоріальний апарат. Теоретичні та прикладні питання державотворення. 2025. Вип. 33. С. 245-256.

4. Зінкевич В.К. Шляхи вдосконалення взаємодії місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану. Вісник кримінологічної асоціації України. 2024. №1(31). С. 376–383.

5. Кравченко І. О., Ткаченко В.В. Правовий статус органів місцевого самоврядування як суб'єктів публічного управління (адміністрування). Академічні візії. 2025. №41. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1830>

6. Лопушинський І.П., Плющ Р.М., Башинський І.А. Прозорість місцевого самоврядування як механізм забезпечення комунікації публічної влади з громадянським суспільством. *Наукові перспективи*. 2025. №3(57). С. 303-314.

7. Сердюк О.І., Сороченко М.М. Засади забезпечення прозорості в діяльності органів місцевого самоврядування. *Вісник Полтавського державного аграрного університету. Серія «Публічне управління та адміністрування»*. 2025. №4. С. 66–74.

8. Сливчу В. Місцеве самоврядування: сутність поняття, специфіка та характерні ознаки. *Вісник Прикарпатського університету*. 2024. №17. С. 205-211.

УДК 332.1:338.24

ВАСИЛЬ ПАПП

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

НЕЛЯ БОШОТА

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри готельно-ресторанної та музейної справи,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ВЛАДИСЛАВ ОГРАЗАНСЬКИЙ

аспірант,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

У сучасних умовах реформування системи публічного управління в Україні, зумовленого процесами децентралізації, євроінтеграції та трансформації економічних відносин, регуляторна політика територіальних громад набуває особливого значення як інструмент забезпечення ефективного функціонування місцевої економіки та створення сприятливого середовища для підприємницької діяльності. Вона виступає важливим елементом публічного управління, спрямованим на формування чітких, прозорих і економічно обґрунтованих правил ведення господарської діяльності на місцевому рівні. Реалізація ефективної регуляторної політики сприяє зниженню адміністративних бар'єрів, покращенню бізнес-клімату, залученню інвестицій, розвитку малого і середнього підприємництва, а також забезпеченню збалансованого соціально-економічного розвитку територій. Водночас вона виконує функцію гармонізації інтересів влади, бізнесу та громади, що є важливою передумовою сталого розвитку.

У сучасних наукових дослідженнях значна увага приділяється проблемам економічного розвитку та фінансової спроможності територіальних громад в умовах децентралізації. Так, Бурик З. обґрунтовує фінансову спроможність громад як ключовий індикатор ефективності децентралізаційних процесів та важливу складову соціально-економічного розвитку регіонів [1]. Крайник О.П. визначає основні напрями реалізації державної політики регіонального та місцевого економічного розвитку, акцентуючи увагу на ролі інституційних змін у системі управління [2]. Лупак Р.Л. розкриває методико-прикладні підходи до формування регіональної економічної політики, що забезпечують збалансований розвиток територій [3]. Марценюк О.В., Гуменна О.І. та Деньдобра Т.В. досліджують перспективи зміцнення фінансової самодостатності територіальних громад, підкреслюючи важливість ефективного управління бюджетними ресурсами [4]. Мушенко В.В. та Бісюк О.С. аналізують повноваження органів місцевого самоврядування у сфері фінансової діяльності, що визначають їх можливості впливу на розвиток громад [5]. Плотнікова М.Ф. обґрунтовує стратегічні засади соціально-економічного розвитку

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>